

právo k vedení sporu zahájeného v době, kdy existence žalované obce a její způsobilosti k vedení sporu nebyla pochybnou. Ustanovení § 1023, obč. z. jest rázu materiálního a nelze ho proto ve věci, kde se jedná o formelní oprávnění k vedení sporu na základě uvedené plné moci vůbec použítí.

Rozhodnutí vrch. zemského soudu v Brně z 23. ledna 1920, čís. j. R. I. 7/20.

Okr. soudce Chytil.

Nejvyšší soud a nejvyšší správní soud.

Nejvyšší soud vrátil rozhodnutím ze dne 25. února 1919 č. j. Rv. I. 47/19/1 paní A. revisi, kterou ve sporu manželů Josefa a Růženy E. proti stěžovatce o 30.188 K 28 h u krajského soudu v Mostě jako pive stolice podala do rozhodnutí vrchního zemského soudu v Praze.

A. obrátila se na ministerstvo spravedlnosti jakožto úřad povolauý ve smyslu nejvyššího rozhodnutí ze dne 12. dubna 1852 k administrativnímu vedení celého soudnictví, aby opatřilo, by spor vyřídil se pořadím instancí, tedy by nejvyšší soud, jenž stěžovatelce prý neprávem odepřel rozhodnouti, rozhodl o revisi ve věci samé.

Ministerstvo spravedlnosti sdělilo naříkaným rozhodnutím stěžovatelce, že není dle svého zákonného oboru působnosti s to opatřiti, aby nejvyšší soud o revisi věcně rozhodl, poněvadž rozhodnutí jeho nepodléhá přezkoumání ministerstva.

Nejvyšší správní soud zamítl stížnosti do tohoto rozhodnutí, jemuž vytýká se toliko nezákonnost, jako bezdůvodnou, uváživ toto:

Stěžovatel vycházeje z názoru, že vyřízení nejvyššího soudu obsahuje v sobě odepření žádaného výkonu soudnictví, domáhal se u ministerstva spravedlnosti jako úřadu dozorčího příslušné nápravy.

Ministerstvo odmítlo vůbec zasáhnouti v tomto případě, spatřujíc ve vyřízení nejvyššího soudu nikoli odepření právní pomoci, nýbrž naopak výrok soudcovský v mezích pravomoci nejvyššího soudu vydaný, jímž revise stěžovatelova proti rozhodnutí vrchního zemského soudu v Praze dle předpisu civil. řádu soudního byla vyřízena.

Nejvyšší správní soud nemusí se tudíž k stížnosti do tohoto výnosu ministerstva spravedlnosti obíratí všeobecně otázkou, kam až sáhá právo dohlédací ministerstva spravedlnosti vůči

nejvyššímu soudu, nýbrž může se obmezití toliko na zodpovědění dvou otázek detailních a to:

1. Otázky, zda ministerstvu vůbec přísluší nějaká ingerence v záležitosti nejvyšším soudem již rozhodnuté, a
2. otázky, zda ve výnosu ze dne 25. února 1919 č. j. Rv. 47/19/1 jest spatřovati takové soudní rozhodnutí.

Nebude dojísta podléhati pochybnosti, že odpověď na otázku prvou může vyzníti jen negativně.

Naprostá samostatnost a neodvislost soudcovská zaručená základním zákonem státním (čl. 6. zákona ze dne 21. prosince 1867 č. 144 ř. z.) i souvislé s tím úplné oddělení soudnictví od státní správy vyslovené zásadně v článku 14. téhož ústavního zákona činí nemožným, aby ministerstvo spravedlnosti jako orgán správní vykonávalo jakýkoli vliv na obsah rozhodnutí vydaného soudem u výkonu jeho moci soudcovské.

Možnost a přípustnost takové ingerence nelze dojísta opřítí ani o nejvyšší rozhodnutí ze dne 12. dubna 1852, jehož se stěžovatelka ve své stížnosti dovolávala, ani o předpisy §§ 74. a násl. org. zák., ježto předpisy tyto mají na zřeteli toliko administrativní dohled nad výkonem soudnictví vůbec, vylučují však možnost přezkoumání nebo změny konkrétního rozhodnutí v určité záležitosti vydaného.

Zbývá tudíž jen otázka druhá, t. j. zda vyřízení nejvyššího soudu jest opravdu takovýmto rozhodnutím nebo zda jest — jak stížnost míní — odepřením každého rozhodnutí (*denegatio justitiae*), jež by podléhalo ustanovení § 78. org. z.

V tom ohledu nutno především zdůraznití, že nelze pojem »vykonávání spravedlnosti« obmezití jenom na případy, kdy soudové věcně o právní záležitosti rozhodují, t. j. záležitost m a t e r i e l n ě prozkoumávají.

Výkon spravedlnosti leží v tom, když soud záležitost od sebe odmítá, ať pro svoji nepříslušnost, ať proto, že nedostatek formálních náležitostí zákonem žádaných mu brání věcnou stránkou záležitosti se obíratí.

Jest tudíž takovým výkonem soudnictví i výrok, jímž se stížnost pro opoždění zamítá, i výrok, jímž se vyslovuje, že stížnost nemá oněch náležitostí, které zákon žádá, aby mohla býti předmětem dalšího jednání.

Výrok posledního druhu jest jistě spatřovati i ve vyřízení nejvyššího soudu ze dne 25. února 1919 č. j. Rv. I-47/19/1, jímž bylo konstatováno, že podání stěžovatelky nelze za revisi, dovolávající se rozhodnutí nejvyššího soudu zřízeného pro republiku

československou, pojímati a že tudíž tu není podkladu pro to, aby nálezu vrchního soudu byl věcnému rozboru podroben.

Právem tudíž ministerstvo spravedlnosti každou ingerenci odmítlo a zejména se vším důvodem odepřelo zabývatí se přezkoumáním věcné správnosti vyřízení nejvyšším soudem vydaného a jeví se tudíž stížnost tato bezdůvodnou.

Rozhodnutí nejvyššího správního soudu
ze dne 15. prosince 1919 č. 557. *Dr. Flieder.*

HOVORNA.

Vztahuje se zákon o zajištění půdy drobným pachtýřům ze dne 27. května 1919, č. 318 sb. z. a n., také na jmění zádušní (kostelní) a obroční (farní)?

K otázce této odpovídá † r. z. s. Dr. J. Hlaváč ve článku uveřejněném v tomto časopise na str. 63, 64, 105 a 106 letošního ročníku záporně. Roztřídiv v něm veškeré jmění církevní podle účelu, jemuž slouží, na dvě hlavní skupiny, rozeznává dále jmění církevní v širším a užším slova smyslu a dospívá k úsudku, že se zřetelem na vylíčenou podstatu obsahu jmění církevního a na jeho účelové určení zákon ze dne 27. května 1919, č. 318 sb. z. a n., vyrozumívá jměním církevním jedině jmění církevní v užším slova smyslu, uvedené v řečeném článku v odst. II. B) a) b) c), t. j. jen majetek duchovních společenstev, jako klášterů a kapitol, jmění náboženské matice a studijního fondu, nikoli však jmění patřící kostelu (zádušní) a faře (obroční).

Podle mého soudu jest úsudek tento mylným, přiče se jak do slova zákona, tak i úmyslu zákonodárcovu a porušuje se jím vykládací pravidlo, vytčené v § 6 obč. z.

Věc jest nemalé důležitosti praktické a vyvrátiti ji v listě odborném jest tím spíše na místě, ježto nejvyššímu soudu ustanovením posl. odst. § 17 cit. zák. odňata jest možnost, aby se mohl spornou otázkou vůbec obíratí. Mimo to podle výnosu min. sprav. ze dne 24. ledna 1920, č. 2706/20 k novelisaci zákona a k authentickému výkladu jeho nedojde a nelze ani očekávati slíbeného rozhodnutí vlády, již předložena byla otázka k řešení, jak soudům sděleno bylo výnosem min. sprav. ze dne 26. listopadu 1919, č. 28.858/19. (Otištěn jest v letošním lednovém čísle »Českého Práva« na str. 7. a 8.)